

Čís. 14683.

Opomenula-li strana ve sporu o rozvod učiniti včas návrh, aby místo samosoudce projednal a rozhodl spor senát, nemůže tak již učiniti při pozdější změně v osobě samosoudce.

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1935, R II 503/35.)

Ve sporu o rozvod manželství, který projednával samosoudce krajského soudu a v němž učinil již průvodní usnesení, navrhl zástupce žalované teprve při změně v osobě samosoudcově podle § 7 a) j. n., by rozepře byla projednána senátem. Prvý soud vyhověl tomuto návrhu. Rekursní soud uložil prvnímu soudci, by jako samosoudce v řízení dále pokračoval.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Rozepře o rozvod nebo rozluku manželství má zpravidla projednání a rozhodnutí samosoudce, ale zákon zůstává stranám na vůli, by navrhly, aby spor byl projednán a rozhodnut senátem. Návrh takový, jenž nemusí býti nijak odůvodňován, může učiniti kterákoliv strana, musí však tak učiniti včas, t. j. dříve než samosoudce vydal průvodní usnesení (§ 7a) odst 3 j. n.). V té příčině není rozhodnou osobnost samosoudcova, nýbrž toliko přání stran, jež musí arci býti projeveno včas a je zcela lhostejno, z jakého podnětu návrh včas učiněn nebyl. Samosoudci, který projednává a rozhoduje spory manželské, nepřidělují se snad spory ty případ od případu, nýbrž podle pevného rozvrhu práce sestaveného počátkem každého roku, kteréžto přidělení jest mezi rokem pozměnitelné jen za podmínek, za kterých lze mezi rokem vůbec měniti rozvrh práce u soudu (srovn. Dr. Vážný, O ústroji a příslušnosti soudů str. 67, 68). Nepoužije-li strana zákonné výhrady a vydal-li samosoudce již průvodní usnesení, nemůže strana při pozdější změně v osobě soudce žádati, by rozepři projednal nyní senát. Projednával-li se pro změnu v soudcově osobě před novým soudcem znova, mají pro jednání před ním význam nejen dosavadní prohlášení stran v dřívějším jednání, ale důsledně i opomenutá prohlášení, která se měla státi do určité doby v dosavadním řízení (srovn. rozh. čís. 13619 sb. n. s.). Rekursní soud právem zrušil, správně změnil usnesení prvního soudu, jenž rozhodl, že projednání tuto rozepři přísluší senátu a přikázal samosoudci, aby v řízení pokračoval.

Čís. 14684.

K § 863 obč. zák.

K otázce, jakým způsobem musí se státi projev okresu a zemské správní komise, aby byl právně účinný.

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1935, Rv II 903/33.)